

Urfolksnamn på en byggnad vid Gallaudet University

31 oktober 2024

Foto: Todd Byrd, Gallaudet University

I mer än hundra år kallades en byggnad nära huvudentrén till Gallaudet University i USA för "Dawes House". Den var uppkallad efter Henry L. Dawes, en amerikansk senator som stöttade universitetet under dess tidiga dagar. Han var också ansvarig för Dawes-lagen från 1887. Det var en lag som orsakade mycket lidande bland Amerikas urfolk eftersom den tvingade dem att dela upp sitt stamland.

Än idag påverkas samhället av Dawes-lagen men den 17 oktober 2024 började ett nytt kapitel på Gallaudet University när en byggnad fick ett nytt namn: òkànkwèpihëna tètpi / Circle of Signers. Namnet kommer från Lenape-språket, som talades av Nacotchtank- och Piscataway-folken. Dessa folk tillhör de ursprungliga invånarna i området som senare blev Washington D.C. där Gallaudet är beläget. Genom namnbytet visar Gallaudet att de respekterar och vill bevara urfolkens arv nu och i framtiden.

Urfolksmedlemmar i Gallaudets gemenskap har kämpat i sextio år för att få Dawes namn borttaget. Turtle Island Hand Talk (TIHT), en organisation för urfolk som är döva och dövblinda, hade en viktig roll i namnbytet. År 2020 bildade TIHT och Gallaudet en kommitté för att ge råd till styrelsen om namnbytet. Sedan maj 2021 har byggnaden tillfälligt kallats för *Hus #103*.

Under namnbytesceremonin brukar urfolken enligt traditionen bränna en skylt med det gamla namnet för att markera att det gamla lidandet försvinner. Nu gjorde Gallaudet i stället så att en medlem av Chippewa-folket fick bryta en replika av Dawes namnskylt i bitar, eftersom det av säkerhetsskäl inte gick att bränna skylten.

Dr. Wanette Reynolds från Cherokee-nationen och medlem i TIHT är Coda och gick i sin döva mammas och sina mostrars fotspår genom att studera vid Gallaudet. Under ceremonin berättade Wanette att hennes familj ursprungligen bodde i urfolkens land som nu är Oklahoma. Hennes mormor överlevde den ökända Trail of Tears, en tvångsförflyttning av urfolk från deras landområden.

I samband med namnbytesceremonin öppnades en utställning som heter "Vi, inhemska döva människor, är fortfarande här!". Den ger döva urfolk en plattform att dela sina berättelser och utforska vad det innebär att läka och återta sina liv genom konst, språk och historia. Utställningen kommer att visas under de kommande två åren.

Jos de Winde, Dnieuws

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com